

Literatura catalana medieval II

Codi: 100675

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OB	2	2
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OB	2	2
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OB	2	2
2501818 Estudis de Francès i Català	OB	2	2
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Josep Pujol Gómez

Correu electrònic: Josep.Pujol@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

En el cas d'alumnes del Grau de Llengua i Literatura Catalanes, convé que hagin cursat Literatura catalana medieval 1.

Objectius

Aquesta assignatura continua la iniciació de l'estudiant en l'estudi de la literatura catalana medieval, tant en el seu aspecte històric com en la pràctica de la lectura i comentari de textos antics, ara ja de més envergadura. Això vol dir que l'estudiant aprendrà a entendre un text en el context cultural de la seva època i que es familiaritzarà amb la llengua antiga.

A l'acabament del curs, l'estudiant haurà de ser capaç de:

- (a) conèixer i situar històricament els autors, els gèneres i les obres més importants estudiats;
- (b) entendre i comentar oralment els textos llegits;
- (c) produir breus comentaris escrits sobre aquests textos;
- (d) analitzar en detall algun aspecte dels textos llargs tractats.

Complir aquest objectiu dóna accés a les assignatures més especialitzades dels cursos superiors (poesia, novel·la i narrativa meravellosa de l'Edat Mitjana).

Competències

Llengua i Literatura Catalanes

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis de Català i de Clàssiques

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Expressar-se en llengua italiana i redactar textos amb correcció gramatical utilitzant un vocabulari i un estil acadèmic adequats.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis de Francès i Català

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Expressar-se en llengua italiana i redactar textos amb correcció gramatical utilitzant un vocabulari i un estil acadèmic adequats.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis d'Anglès i Català

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Expressar-se en llengua italiana i redactar textos amb correcció gramatical utilitzant un vocabulari i un estil acadèmic adequats.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements adquirits per a millorar el coneixement públic general de la diversitat lingüística i/o cultural.
2. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
3. Aplicar les metodologies oportunes per a la lectura i interpretació dels textos esmentats.
4. Argumentar idees i opinions amb precisió en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
5. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
6. Comprendre textos avançats, acadèmics o professionals en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
7. Demostrar, a nivell bàsic, coneixements de llengua catalana medieval, i redactar versions al català modern de textos medievals.
8. Demostrar un domini dels mètodes propis del treball acadèmic individual que capaciten per cursar educació especialitzada de postgrau en l'àrea d'estudi pròpia o altres de similars.
9. Descriure i interpretar la tradició cultural occidental, de l'època clàssica al final de l'edat mitjana, i reconèixer en un text medieval els trets de la tradició occidental.
10. Descriure la naturalesa i els trets principals dels diferents gèneres literaris i la seva conformació en la literatura italiana al llarg de la seva història.
11. Descriure l'evolució històrica i temàtica de la literatura italiana al llarg de la seva història.
12. Desenvolupar vincles laborals i de recerca en entorns multiculturals i interdisciplinaris que contribueixin a la col·laboració internacional.

13. Distingir les idees principals de les secundàries i realitzar síntesis dels seus continguts en els textos literaris en italià.
14. Dur a terme treballs escrits i presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
15. Elaborar textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres de poesia i de prosa més significatius de la literatura catalana medieval, i redactar assaigs originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període medieval.
16. Explicar el context de la literatura catalana medieval i relacionar obres literàries amb el seu context històric i cultural.
17. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.
18. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics.
19. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
20. Generar estratègies que facilitin l'augment i la millora del respecte mutu en entorns multiculturals.
21. Identificar els principals corrents literaris, els autors i les obres de la literatura italiana des dels orígens fins avui.
22. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
23. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
24. Identificar temes i motius de la tradició clàssica i medieval europea en qualsevol de les seves manifestacions literàries i artístiques, i reconèixer en un text català medieval temes i motius de la tradició europea.
25. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
26. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica
27. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica.
28. Llegir i comprendre textos literaris en italià.
29. Localitzar i organitzar informació rellevant disponible a internet, bases de dades, etc.
30. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
31. Participar en debats presencials i virtuals en italià (o en una de les llengües de la península), encara que sigui amb incorreccions, sobre temes relacionats amb la literatura italiana i la seva història.
32. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics
33. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
34. Realitzar presentacions orals en italià (o en una de les llengües peninsulars) sobre els autors i les obres de la literatura italiana.
35. Realitzar treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
36. Redactar textos en italià (o en una de les llengües peninsulars) sobre temes relacionats amb la literatura italiana i la seva història.
37. Treballar de manera autònoma i responsable en un entorn professional o de recerca per aconseguir els objectius prèviament planificats.
38. Treballar individualment i/o en equip de forma efectiva en entorns multiculturals i interdisciplinaris aplicant valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics propis d'un grau en llengua estrangera que forma a l'estudiant per a la comunicació intercultural.
39. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.
40. Utilitzar les noves tecnologies per a la captació i organització d'informació, aplicada a la formació pròpia continuada i a la solució de problemes en l'activitat professional i/o de recerca.

Continguts

1. Canvis culturals en temps de Pere III i els seus fills Joan I i Martí I (1337-1410)

Els mendicants i la universitat. Difusió cultural i traduccions. Antoni Canals i altres universitaris. La historiografia en temps de Pere III.

2. Bernat Metge (ca. 1348-1413)

Formació i carrera literària. El Llibre de Fortuna i Prudència i altres obres. Lectura de Lo somni.

3. Cultura literària a les corts Trastàmara (1412-79)

La novel·la cavalleresca. Lectura del Curial e Güelfa: cultura de l'Anònim, interpretació de l'obra. Tirant lo Blanc (1460-64; 1a ed. 1490). Estil alt i estil baix: la prosa de Joan Roís de Corella i l'Espill (1459-60) de Jaume Roig.

4. La poesia al segle XV

Jordi de Sant Jordi. L'obra d'Ausiàs March (1400-59). Altres poetes.

Metodologia

Es tracta d'un curs teòric-pràctic en el qual l'alumne:

- (a) aprendrà història de la literatura;
- (b) llegirà dues obres importants, comentades amb detall històric i cultural a classe;
- (c) practicarà el debat sobre el valor d'aquestes obres;
- (d) redactarà exercicis de comentari d'un aspecte d'aquestes obres.

L'objectiu prioritari del curs és que l'alumne obtingui un coneixement bàsic d'història de la literatura medieval, que completi el del curs precedent, i alhora aconsegueixi millorar la seva capacitat de comprensió lectora i el seu coneixement de la tradició literària, dels clàssics ençà

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Comentari de textos a classe	17,5	0,7	5, 25, 26
Exposició del programa	30	1,2	17, 25
Tipus: Supervisades			
Exposició oral de comentari de text	9	0,36	14, 22
Tipus: Autònomes			
Cerca de bibliografia, consulta de la pàgina web de LCM (Campus Virtual)	10	0,4	2
Lectura de textos, seguint les pautes indicades pel professor	30	1,2	32

Avaluació

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades per mitjà d'exàmens i treballs individuals escrits (comentaris de text, traduccions, assajos).

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

- **Mòdul de lliurament de treballs**, en què s'avaluaran un o més treballs amb un pes global del 30%.

- **Mòdul de presentacions, anàlisis i discussions de textos a l'aula**, amb un pes global del 10%.
- **Mòdul de proves escrites**, amb un pes global del 60%.

Es requisits mínims a partir dels quals l'estudiant estarà en condicions de ser avaluat són: presentació del treball escrit principal (maig) i presentació a la prova escrita final (juny). Altrament, la qualificació serà No avaluable.

L'estudiant només es podrà presentar a la reavaluació si ha obtingut una qualificació mínima de 4. La qualificació màxima de la reavaluació serà un 5.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició oral de comentari de text	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Proves escrites: preparació i examen	60%	28,5	1,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Redacció de treball	30%	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40

Bibliografia

Riquer, Martí de, Història de la literatura catalana: part antiga, 3 vols. (Barcelona: Ariel, 1964); també en 4 vols. (Barcelona: Planeta, 1984).

Badia, Lola (dir.), Literatura medieval, 3 volums, dins A. Broch (dir.), Història de la literatura catalana, I-III (Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2013-2015).

Badia, Lola, De Bernat Metge a Joan Roís de Corella (Barcelona: Quaderns Crema, 1988).

Metge, Bernat, Lo somni, ed. Lola Badia (Barcelona: Quaderns Crema, 1999).

[lectura obligatòria]

Curial e Güelfa, ed. Lola Badia i Jaume Torró (Barcelona: Quaderns Crema, 2011).

[lectura obligatòria]

NB Hi ha una bibliografia completa a la pàgina web de la matèria al Campus Virtual. També al Campus Virtual, s'hi troba una pàgina web multimèdia amb altres textos llegits al llarg del curs (i molts d'altres), a més de textos crítics, mapes, esquemes, imatges i música.

Enllaços:

Per a l'estudi de la literatura medieval (catalana o no), consulteu l'espai www.narpan.net. Hi trobareu també molts enllaços.

Existeix una biblioteca virtual amb tots els textos en vers: Repertorio Informatizzato dell'Antica Letteratura Catalana (RIALC): www.riale.unina.it